

Doba procvata filozofije

Najpoznatiji mislilac koji je ustao protiv sofista i koji je kritizirao njihove ideje i stavove bio je Sokrat. On je bio taj koji je sebe nazvao filozofus, tj. ljubitelj mudrosti. Ovaj izraz u arapskom jeziku poprimio je oblik filsūf, iz kojeg je izveden termin falsafah. Historičari filozofije smatraju da su dva razloga zbog kojih je izabrao ovo ime: prvi je poniznost Sokrata koji je uvijek priznavao svoje neznanje, a drugi je njegov prijekor sofista koji su sebe nazivali mudracima, tj. izborom ovog naziva želio ih je natjerati da shvate: "Vi koji radi materijalnih i političkih ciljeva ulazite u rasprave i debate, po-dučavanje i učenje; vi niste dostojni naziva "mudrac". Čak ni ja koji sa najčvršćim razlozima odbacujem vaše ideje sebe ne smatram dostojnim tog naziva i sebe nazivam samo ljubiteljem mudrosti.

Nakon Sokrata, njegov učenik Platon, koji se godinama okorištavao njegovim predavanjima, nastojao je ustanoviti temelje filozofije, a poslije je Platonov učenik Aristotel doveo filozofiju do vrhunca procvata i sis-tematizirao pravila mišljenja i argumentiranja u formi nauke – logike, kao što je objasnio i greške pri mišljenju u obliku dijela logike o sofiz-mima. Otkad je Sokrat sebe nazvao filozofom izraz filozofija upotrebljavao se kao oprečan sofizmu, a obuhvata sve stvarne nauke, kao što su fizika, hemija, medicina, astronomija, matematika i teologija. Čak i danas u mnogim najglasovitijim svjetskim bibliotekama knjige iz fizike i hemije klasificirane su pod filozofijom, a samo konvencionalne discipline, poput leksike, sintakse i gramatike nisu tamo svrstane.

Tako se filozofija smatrala zajedničkom imenicom za sve stvarne nauke, a dijelila se na dvije opće skupine: teorijske i praktične nauke. U teorijske nauke spadale su prirodne nauke, matematika i teologija. Pri-rodne nauke su u sebi obuhvatale područja kosmogonije, mineralogije, botanike i zoologije, a matematika se dijelila na aritmetiku, geometriju, astronomiju i muziku. Teologija je bila podijeljena na metafiziku ili op-ćenitu raspravu o egzistenciji i teologiju u užem smislu. Praktične nauke imale su tri grane: etiku, ekonomiju .domaćinstvo i politiku